

Kopitarjev

GLAS

številka 8, oktober 2022
www.vodice.si

Volitve 2022 2

Intervju: Mirko Bratuša 8

Gasilske pridobitve 12

Večer ljudskih pesmi 14

Kopitarjevi dnevi 18

XC Rašica 25

Šport OŠ Vodice 26

Sadovi dela in narave

Čeprav nam jesen ne pri-
naša svetle gospodarske
slike in so tudi naše de-
narnice zaradi inflacije
precej prizadete, pa nam
vsaj narava ponuja nekaj
sadov, ki jih, verjamem, večina

med vami s pridom nabira. Gobarska malha je bila to jesen
obilna kot že dolgo ne. Ob povsem običajnem sprehodu po
gozdu si naletel na prijaznega jurčka in visoko marelo, nav-
dušencem je igralo srce, čeprav morda doma ni takega ve-
selja ob gobovi juhi ali kakšni drugi jedi, ki diši po gobah.
Morda se jim je bolj smejalo ob nabiranju kostanja, ki so ga
okoliški gozdovi prav tako polni. Zdi se mi, da te dni le kme-
tje malce s strahom pogledujejo po svojih travnikih, saj je
poletna suša povzročila, da bo krme precej manj in se bo
treba znajti.

Ko pogledamo h kakšnim drugim temam, tudi lahko govo-
rimo o sadovih. Ravno te dni namreč v marsikateri občini
zvonijo telefoni, saj stranke in nestranskarke liste »nabira-
jo« kandidata za volitve v občinski svet. V Občini Vodice se
ta vsak mandat nekoliko prenovi, a nekateri obrazi so po-
stali že stalnica. Kakšna bo ponudba letos, boste izvedeli v
posebni številki Kopitarjevega glasa, v tokratni številki pa
vam ponujamo v razmislek osrednji članek, ki spregovori
ravno o nalogah Občine in vplivu, ki ga ima na naše življe-
nje. Žal mi je, da se številni ne želijo izpostaviti in kandidi-
rati, medtem ko kritike poslušamo na vsakem koraku. Vred-
no se je potruditi in prispevati svoje znanje, sposobnosti,
svoj čas za skupno dobro, čeprav smo majhna občina, nam
namreč izzivov za prihodnje ne manjka. In še, konkurenca
je vedno zdrava.

V naši občini živi tudi veliko takih, ki so se sem priselili za-
radi njene ugodne lege in narave, ki nas obdaja. Eden takih
je akademski kipar Mirko Bratuša, intervju z njim je vreden
branja, prav tako pa je nekaj zanimivih dejstev moč prebra-
ti tudi v številnih drugih člankih, ki jih za vas ustvarjamo
v uredniškem odboru in v društvih oziroma organizacijah.
Prav tako boste lahko prebrali o uspehih naših športnikov,
tako tistih šolajočih se kot tistih, malce starejših in rekre-
ativcev. Z vodiškimi upokojevcami smo znova osvajali vrhove,
s pevci pa odre. Vabljeni, da se katere od prireditev udeležite
tudi vi, dobre volje ni nikoli preveč.

Vse dobro v teh dneh, ki so pred vami!

Vse dobro,

TANJA DOMINKO
Odgovorna urednica

Uvodnik	2
Občinska uprava poroča	3
Osrednji članek	5
Intervju	8
Društveni utrip	11
Dogodki	17
Koristno	28
Obvestila	29

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas je vpisano v razvid medijev
pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko
462.

Izdajatelj: Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, Vodice

Glasilo prejmejo vsa gospodinjstva in pravne osebe v občini
brezplačno.

Izhaja mesečno v 1650 izvodih.

Odgovorna urednica: Tanja Dominko

Pomočnica urednice: Monika Kubelj

Uredniški odbor: Helena Čerin, Monika Kubelj, Ajda Batistič, Natalija
Golob

Lektor: Grega Rihtar

Fotografije: Tina Kosec in ostali

Celostna grafična podoba: Rok Štupar

Prelom in oblikovanje: ExoGraf, Janez Hočevar s.p.

Tisk: Kubelj d.o.o.

Datum natisa: oktober 2022

Naslov uredništva: Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice

Elektronski naslov: kopitar@vodice.si, telefon: 031 500 018

Javno občinsko glasilo Kopitarjev glas na spletu: www.vodice.si

Sporočilo bralcem: Odgovorna urednica si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih
prispevkov v skladu s prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in
popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo
pravico ali interes, kot to določa zakon. Vsi prispevki morajo biti
opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi
v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s
telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.
Zaradi različnih datumov izida bomo vaše prispevke objavili, kolikor
hitro bo mogoče.

Športno igrišče in vadbeni poligon za zaščito in reševanje v Polju pri Vodichah

  OBČINSKA UPRAVA OBČINE VODICE

Polje pri Vodichah bo kmalu bogatejše za novo asfaltirano športno igrišče in travnati poligon za zaščito in reševanje. Izvedba gradbenih del, ki jih izvaja podjetje Kuhta, d. o. o., je v sklepni fazi.

Delno bo investicija sofinancirana s strani Fundacije za šport, glavšina pa bo bremenila občinski proračun. Poleg športnih dejavnosti bo igrišče z vadbenim poligonom namenjeno tudi gasilskim aktivnostim (izvajanju vaj in tekmovanj, drugih operativnih aktivnosti in prireditev) ter potrebam Civilne zaščite Občine Vodice.

Obvoznica Vodice

  OBČINSKA UPRAVA OBČINE VODICE

V jesenskih mesecih se nadaljuje intenzivna gradnja obvoznice Vodice s strani izvajalca KPL, d. d., predvsem ob avtocestnem izvozu Vodice, kjer poteka gradnja novega križišča.

Udeleženci v prometu smo bili v zadnjih dneh priča večjim zastojem ob jutranjih konicah zaradi zapor cest, vendar se izvajalec v največji meri trudi usmerjati promet tako, da prihaja do čim manj zastojev. Aktualne zapore cest lahko spremljate na spletni strani Občine Vodice kot tudi v drugih medijih javnega obveščanja.

Na zbirnem centru bo znova mogoče oddati odpadno kmetijsko folijo in odslužene pnevmatike

OBČINSKA UPRAVA OBČINE VODICE

Na podlagi pozitivnega odziva uporabnikov Začasnega zbirnega centra za ločeno zbiranje odpadkov v Vodichah bomo že drugič letos med 5. in 23. novembrom 2022 omogočili oddajo odsluženih pnevmatik. Oddaja bo za občane občine Vodice brezplačna in bo možna v poslovnem času zbirnega centra ob sredah med 13. in 16. uro ter ob sobotah med 9. in 12. uro.

Odpadna kmetijska folija, s katero kmetje pri siliranju ovijajo bale travne silaže, sodi med odpadke iz kmetijske dejavnosti, ki jih komunalna podjetja ne zbirajo v okviru gospo-

darske javne službe. V želji, da našim občanom olajšamo pravilno deponiranje teh odpadkov ter preprečimo njihovo škodljivo sežiganje v naravi, že tretje leto zapored na našem Začasnem zbirnem centru v Vodichah dvakrat letno proti plačilu zagotavljamo prevzem odpadne kmetijske folije (spomladi in jeseni). Znova jo bo mogoče oddati **v soboto, 26. novembra 2022, med 9. in 12. uro**. Navedeni storitvi sta plod konstruktivnega sodelovanja med Občino Vodice, Javnim podjetjem Komunala Vodice, d. o. o., in Javnim podjetjem VOKA Snaga, d. o. o. Na Začasnem zbirnem centru Vodice lahko občani preko celega leta odda-

te tudi kosovne odpadke, pohištvni les, plastično embalažo, ravno okenško steklo, kovine in kovinsko embalažo, odpadno električno in elektronsko opremo, kartonsko embalažo in manjše količine nevarnih odpadkov.

Misli globalno, deluj lokalno: volitve 2022

 MONIKA KUBELJ
 OBČINA VODICE IN OSEBNI ARHIV

Pred nami so volitve, ki bodo ali ohranile sedanjega župana ali določile novega. Pol leta so trajali postopki, ki bodo Sloveniji prinesli 212 županj in županov ter več kot 3.000 članov občinskih svetov. Po 3. členu Ustave ima namreč v Sloveniji oblast ljudstvo. In volitve so najbolj neposredna oblika izvrševanja oblasti. Pobrs kajmo po spominu, kako so občine financirane in povprašajmo, kako so z lokalno politiko ter občino zadovoljni tisti, ki v njej živijo.

Za vse občine v Republiki Sloveniji, ne glede na njihovo raznolikost, velja enak sistem financiranja. Ampak kakšen to je? Ste se kdaj vprašali, od česa 'živi' naša občina, kje dobimo sredstva za vzdrževanje cest, stavbe, plače za vse zaposlene pod okriljem občine, za vse projekte, subvencioniranja itd.? Kot pravijo centralni organi države, je njihov cilj tak, da se vsem državljanom zagotovijo enake možnosti za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov ne glede na to, v kateri občini prebivajo. Občine se financirajo z lastnimi viri, ti pomenijo več kot 90 % vseh virov, transfernimi prihodki iz državnega proračuna in s sredstvi EU, lahko pa se tudi zadovoljujejo.

Kaj mora delati Občina in kaj lahko dodatno počne?

Ko se pogovarjamo o nalogah občin, jih večinoma omeni popravilo cest. A med lokalne zadeve spadajo vse tiste zadeve, ki jih občine lahko urejajo samostojno in se nanašajo samo na

prebivalce občine. Tudi kadar nalogo določa zakon, jo občine zaradi lokalnih posebnosti lahko urejajo različno. Večina nalog v pristojnosti občine se nanaša na področja prostorskega načrtovanja, gradnje objektov, lokalnih javnih služb, varstva okolja, osnovnega šolstva, varstva otrok in drugih. Država lahko občini prenese v upravljanje posamezne naloge iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva.

Da so pristojnosti in naloge slovenskih občin zelo obsežna reč, priča dejstvo, da so slednje spisane recimo v Lex Localis na precej straneh in precej podrobno. Zato je izrekanje nekaterih besed v smislu 'kaj pa sploh počno na občini' vendarle posplošeno in kaže bolj na nepoznavanje delovanja občine kot na konstruktivno kritiko.

Iz katere mavhe?

Lastni viri predstavljajo 54-odstotni delež realizirane dohodnine predpreteklega leta, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in davek na premoženje, davek na vodna plovila, davek na promet nepremičnin, da-

vek na dediščine in darila, davek na dobitke od klasičnih iger na srečo in drugi davki, če je tako določeno s posebnim zakonom, ki ureja davek, turistična taksa, občinske takse, upravne takse in pristojbine, okoljske dajatve, globe, prihodki od premoženja (najemnine, koncesijske dajatve), komunalni prispevek, prispevki in doplačila občanov za izvajanje določenih programov, samoprispevek ter kapitalski prihodki in donacije.

Občine so samostojne pri financiranju tistih nalog, programov in projektov, ki jih avtonomno določajo s svojimi predpisi in odločitvami. Ne glede na to, Zakon o financiranju občin zagotavlja tudi državne dotacije ter sredstva strukturne in kohezijske politike Evropske unije.

Navedeni zakon ureja tudi sofinanciranje investicij, ki jih občine načrtujejo v svojih načrtih razvojnih programov in zanje zagotavljajo sredstva, s sredstvi državnega proračuna. S tem spodbujamo gradnjo javne infrastrukture s ciljem zagotavljanja enakih možnosti za zadovoljevanje skupnih potreb prebivalcev ne glede na občino, v kateri prebivajo.

Kaj je to povprečnina?

Občinam za izvajanje obveznih nalog zagotavlja država sredstva za financiranje na podlagi sistema primerne porabe. S tem jim je omogočena večja finančna avtonomija, tako pri pridobivanju teh sredstev kot pri njihovi porabi. V izračunu primerne porabe občin oziroma zneska, ki pripada posamezni občini, upoštevamo stroške tistih nalog, ki jih morajo občine opravljati na podlagi zakonskih predpisov. Postopek izračuna se začne z izračunavanjem povprečnih stroškov na prebivalca (tako imenovane povprečnine). Metodologijo za izračun povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog določi vlada z uredbo. Ministrstvo za finance na podlagi podatkov iz preteklih štirih let in novih ali ukinjenih nalog občin pripravi izračun ter ga z obrazložitvami pošlje reprezentativnim združenjem občin do 1. julija tekočega leta. Združenja sporočijo svoje mnenje o izračunu najpozneje do 1. septembra tekočega leta. Po prejemu mnenja reprezentativnih združenj začnemo postopek za določitev višine povprečnine.

Na podlagi določene povprečnine torej za vsako občino posebej izračunajo znesek primerne porabe, ki je namenjen za izvajanje obveznih nalog. Če 54-odstotni delež vplačane dohodnine v predpreteklem letu ne zadošča za financiranje primerne porabe občin, manjkajoča sredstva zagotovi država v obliki tako imenovane finančne izravnave iz državnega proračuna.

Kako že potekajo volitve?

Občinske volitve županov: državljanke in državljani oblast izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu

delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno. Če morda niste vedeli – na lokalnih volitvah lahko volijo tudi tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje in prijavljeno stalno prebivališče v RS. Po 43. členu zakon določi ukrepe za spodbujanje enakih možnosti moških in žensk pri kandidiranju na volitvah v državne organe in organe lokalnih skupnosti, zato so zadnja leta na listi kandidatov tudi ženske. Leta 2018 je bilo izvoljenih 22 županij in 190 županov.

Lokalne volitve članov občinskih svetov: Zakon o lokalnih volitvah ureja postopek lokalnih volitev. Glede vprašanj, ki s tem zakonom niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor. Organi občine so občinski svet, župan in nadzorni odbor. Župan predstavlja in zastopa občino. Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Občinski svet šteje od 7 do 45 članov. Število si občine določijo s statutom. Leta 2018 je bilo izvoljenih 1.110 svetnic in 2.224 svetnikov.

ANKETA

Romano, Zapogoe

Politiko na državni ali lokalni ravni bolj malo spremljam. Moje mnenje je, da smo občani premalo informirani o aktivnostih znotraj občine, spletno stran občine pogledam enkrat tedensko, sprejemanje občinskega proračuna ne spremljam, s funkcioniranjem naše občine pa sploh nisem zadovoljen, saj so vsa leta same obljube, cel kup planov, ne naredi se pa nič ...

Romana, Bukovica

Bolj spremljate politiko na državni ali lokalni ravni?

Politiko spremljam bolj na državni ravni, pred lokalnimi volitvami pa malo bolj tudi dogajanje v občini. Če imam čas, preberem zapise sej svetnika Tilna Jeraja na FB, čeprav nisem simpatizerka stranke, katere član je.

Se vam zdi, da so občani dovolj informirani o aktivnosti znotraj naše občine?

Mislím, da občani, ki imajo interes, lahko preko različnih kanalov dobijo dovolj informacij o aktivnostih zno-

traj občine. Naročena sem na prejetje tedenskih obvestil občine Vodice, a jih ne preberem vedno.

Spremljate sprejemanje občinskega proračuna?

Sprejemanja občinskega proračuna ne spremljam.

Ste zadovoljni s funkcioniranjem/delovanjem naše občine?

Glede funkcioniranja občine mislim, da bi se dalo marsikaj izboljšati. Po drugi strani pa, glede na to, da smo majhna občina, brez industrije, deluje zadovoljivo. Res pa je, sem premalo vpeta v to občino. Službo, zdravnika in vse, kar potrebujem, npr. upravna enota, trgovina, knjižnica, banka ... - koristim v občini, kjer sem zaposlena.

Marko, Vodice

Bolj spremljate politiko na državni ali lokalni ravni?

Državni.

Se vam zdi, da so občani dovolj informirani o aktivnosti znotraj naše občine?

Da.

Kolikokrat pogledate spletno stran občine Vodice?

Trikrat letno.

Spremljate sprejemanje občinskega proračuna?

Delno, kar preberem v Kopitarju.

Ste zadovoljni s funkcioniranjem/delovanjem naše občine?

Da.

Rozalija, Zapoge

Bolj spremljate politiko na državni ali lokalni ravni?

Bolj spremljam politiko na državni ravni.

Se vam zdi, da so občani dovolj informirani o aktivnosti znotraj naše občine?

Nismo dovolj informirani o aktivnosti občine.

Kolikokrat pogledate spletno stran občine Vodice?

Redko pogledam spletno stran.

Spremljate sprejemanje občinskega proračuna?

Ne spremljam občinskega proračuna.

Ste zadovoljni s funkcioniranjem/delovanjem naše občine?

Srednje zadovoljna.

Janez, Repnje

Bolj spremljate politiko na državni ali lokalni ravni?

Prepiri v parlamentu me ne zanimajo toliko, me pa zanima, kaj se dogaja v moji neposredni bližini, zato ja – spremljam lokalno politiko.

Se vam zdi, da so občani dovolj informirani o aktivnosti znotraj naše občine?

Mislim, da smo informirani z vseh strani o novostih, dogodkih in dogajanjih v Vodichah. Le poslušati je treba. Je lokalni časopis, je spletna stran, je telefon, pa še dobri sosede povedo vse – tudi tisto, kar ne želiš vedeti.

Spremljate sprejemanje občinskega proračuna?

Sprejemanje proračuna spremljam do te mere, da preberem zapis seje. Če me zanima kaj več, povprašam.

Ste zadovoljni s funkcioniranjem/delovanjem naše občine?

Gotovo bi se dalo še kaj postoriti, ampak na splošno sem s svojo občino in načinom njenega vodenja zadovoljen.

Časovnica volitev

Prvi krog lokalnih volitev bo potekal 20. 11. 2022.

Drugi krog lokalnih volitev bo potekal 4. 12. 2022.

Občinska volilna komisija sestavi poročilo o izidu volitev v občini in ga pošlje županu najpozneje šesti dan po dnevu glasovanja.

Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta. Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan. Prvo sejo vodi najstarejši član občinskega sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

Zoper odločitev občinske volilne komisije, ki lahko vpliva na potrditev mandatov, ima vsak kandidat in predstavnik kandidature oziroma liste kandidatov pravico vložiti pritožbo na občinski svet, kjer ima pravico do pritožbe samo predstavnik liste kandidatov. Pritožbo lahko vloži do začetka prve seje občinskega sveta. Občinski svet odloči o pritožbi ob potrditvi mandatov članov občinskega sveta.

Če občinski svet pritožbi ne ugodí, pritožnik lahko v osmih dneh od dneva prejema obvestila, vloži pritožbo na sodišče, pristojno za upravne spore. Sodišče odloči o pritožbi v 30 dneh od dneva vložitve pritožbe.

Konec meseca januarja 2023 bodo torej zaključeni vsi postopki in bodo začeli polno delovati novi občinski sveti in izvoljeni župani.

Mirko Bratuša

AJDA BATISTIČ
OSEBNI ARHIV

Mirko Bratuša je redni profesor na ljubljanski Pedagoški fakulteti, izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, predvsem pa kipar, ki gledalca nagovarja z najrazličnejšimi tehnikami. Velja za sodobnega slovenskega kiparja, ki se pri svojem delu ne ustraši uporabiti niti najbolj nenavadnih materialov. Za razstavo z naslovom Anónimos (Neimenovani) v madridski galeriji Circulo de Bellas Artes je leta 2006 prejel tudi nagrado Prešernovega sklada.

Od kod ljubezen do kiparstva?

Ne vem, ali gre za ljubezen v nekakšnem romantičnem smislu. Kar me pri kiparstvu pritegne, je potreba po obvladovanju izzivov, ki jih v nekem trenutku ponuja. Omo-goča mi združevanje vsega, kar me v življenju zanima. Iz zgodnje mladosti se spomnim, kako zahtevno se mi je zdelo oblikovanje glave, ki je vključevalo veliko problemov. Odkril sem, da ves odvečni material najlažje odstranim v laporju, ki se ga z lahkoto obdeluje, ko je vlažen, in veliko težje, ko se posuši. Že v malo gostejši megli se razmoči, v prvem jesenskem mrazu pa razpade. Potem sem zaslutil, da bi zmo-gel oblikovati še kaj zahtevnejšega, kompleksnejšega itd. Tako sem poskušal in poskušal in to počnem še danes.

V vaših delih je zaznati satiro, družbeno kritiko ... Kako jo vkomponirate v svoja dela?

Vsakodnevne izkušnje vplivajo na razmišljanje in tudi odzivanje človeka. Veliko tega, kar se nam dogaja, je enostavno smešno, če smo vsaj malo kritični oziroma samokritični. Kiparstvo mi služi kot neke vrste orodje za predelavo številnih tovrstnih vsebin, ki jih poskušam spraviti v čim bolj univerzalno berljivo obliko oziroma materijo. Prvenstveno si ne prizadevam za satiro, pa tudi kritika ni moj osnovni namen. Včasih se satiričen ali kritičen priokus prikrade povsem spontano.

Pri ustvarjanju uporabljate najrazličnejše materiale – glino, plastiko, vodo, električno, vosek, papir in še bi lahko naštevala. Uporaba katerega materiala vam predstavlja največji izziv?

V svojem diplomskem delu sem uporabil tudi vino. Skozi skoraj štiridesetletno ukvarjanje s kiparstvom sem razi-

foto: Marko Tušek

skal veliko raznolikih materialov, tehnik in načinov uporabe. Obstajajo »kiparski« materiali in tisti, ki to po neki togi definiciji niso. Oboji spreminjajo svojo imanentno vsebino glede na tehniko in način uporabe. Kiparstvo ni in nikoli ni bilo zgolj oblikovanje neke forme v izbranem materialu. Tako kot druge umetnosti je vedno v odnosu do svoje preteklosti in v iskanju še neizraženega. Največji izziv je torej v izbiri, uporabi in kontekstu, glede na načrtovano vsebino najustreznejšega materiala. V tem smislu uporabljam tudi bron.

Po drugi strani lahko povem, da sem začel glino pogosteje uporabljati, ko sem se preselil v Lokarje, v bivši glinokop. Okrog ateljeja sem namreč našel ogromno krasne in raznovrstne glin, ki ponuja celo paleto možnosti. Prepuščanje glini omogoča popolno sprostitev in neposrednost, ki se konča ob nadaljnji obdelavi, recimo pri keramiki, ki terja veliko discipline.

V čem se ločite od drugih slovenskih kiparjev? Mogoče tudi po raznoliki paleti materialov?

Menda sem med redkimi z ustreznim ateljejem. V mladosti sem se tudi sam veliko selil in prilagajal raznim muham najemodajalcev. S tem sem delil stoletno tradicijo slovenskih kiparjev ter vse s tem povezane predsodke. Vložil sem veliko truda, zato lahko danes v svojem ateljeju realiziram skoraj vsako zamisel in se lotim naj-

različnejših materialov. Moram pa še vedno večino nabav plačati vnaprej, ko povem, da sem kipar.

Živimo v nemirnem času. Kateri material bi bil najboljša prisposoba zanj in zakaj?

Ne vem, verjetno bi vsak izmed nas izbral drugega. Tisti material, ki bo nagovoril največ ljudi, bo verjetno pravi. Ampak to bomo vedeli šele čez čas.

Dandanes človeka želi nagovoriti marsikaj – tudi v umetnosti je tako. Skoraj bi lahko govorili o prenasičenosti umetnin. Kako naj laik loči med delom, ki ga je izdelal izobražen umetnik, in med tistim delom, ki ga je izdelal človek, ki se ljubiteljsko ukvarja z umetnostjo?

Ni drugega ločevanja kot med dobrim in slabim delom. Vi kot slavistka takoj ločite med doktor romanom in romanom, prav tako tisti ljubiteljski bralci, ki jih literatura zanima in veliko berejo. Podobno je v likovni umetnosti.

Svoj atelje imate v Vodicach že več let. V tem času ste si zagotovo ustvarili mnenje o kulturni ravni v

občini. Se vam zdi, da je umetnost dobro sprejeta in ali je sploh zaželeno?

V Vodicach sem že skoraj petindvajset let. Moram priznati, da mi v tem času na ravni občine ni uspelo navezati stikov. Mi »novi« v Lokarjih smo kot nekak poseben geto deležni posebne obravnave, očitno nismo »naši«.

Ob prihodu v Vodice sem imel dober občutek, veliko je bilo odobravanja in obljub. Vse to je do danes izpuhtelo, skrčil sem se zgolj na potencialnega investitorja (v ugodnih časih zamenjane) komunalne infrastrukture, ki naj bi bila v Lokarjih več kot desetkrat dražja kot drugod v občini. Veliko tega razočaranja odtehtajo zelo dobri odnosi z novimi sosedi v Lokarjih in z nekaj okoliškimi domačini.

V šoli so nas učili, da je bil Kopitar cenzor pomembnega dela slovenske kulture, kar mu je spodneslo dober kos njegovih znanstvenih zaslug na področju slavistike. Zadnje čase spet pridobiva na veljavi, v pozabo pa tone Johanca, ki je sicer simbol nekega drugega časa, a je v Vodicach ravno tako pustila svoj pečat. Izdelal sem majhno skulpturo njej v čast.

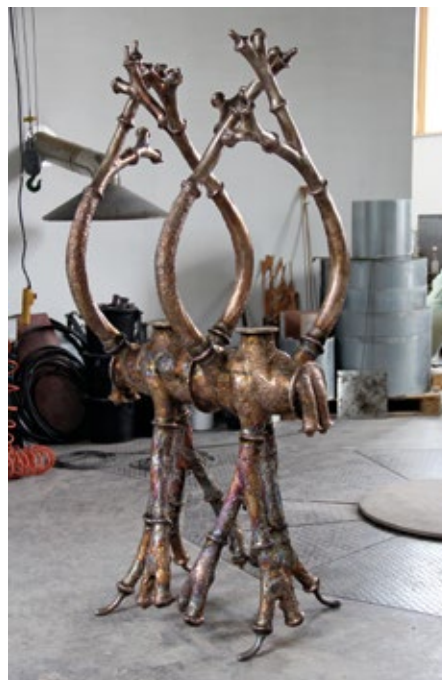

foto: MB

To se mi na primer zdi tema, vredna obravnave in je del kulture, ki bogati identiteto kraja, če smo nanjo ponosni ali ne.

V Vodicach živijo ljudje, ki spoštujejo in cenijo kulturo. Med njih spada tudi družina Tavčar, ki mi je ob prodaji parcele za atelje dala konkretni »umetniški popust«... O tem, kaj je dobro sprejeto in zaželeno, pričajo vsakoletne občinske nagrade, objavljene v občinskem glasilu.

Vodice bi se res lahko ponašale tako z Johanco kot seveda s Kopitarjem. Kje bi po vašem mnenju kipa lahko dobila svoje mesto v občini?

Ko sem prvič prišel v Vodice, sem sredi vasi občudoval velik travnik. Z vseh strani so ga obdajale hiše s cerkvijo na vrhu. Sanjski prostor za nov trg. Toda sanje so eno, interesi pa nekaj drugega. Tako si torej predstavljam trg z dvema komplementarnima krajevnima simboloma, ki pa najverjetneje ne bosta kiparsko delo. Žal je ta idealen trg za vedno izgubljen. Sam sem svoje utopične sanje glede

foto: MB

Jerneja Kopitarja in Vodiške Johance realiziral v obliki osnutkov. Vodiški trg, z vsem, kar spada zraven, pa bodo rešili arhitekti, kot mi je pojasnil gospod župan.

Veliko umetnin nastane zaradi naročil, pa vendar, ko ustvarjate zaradi svojih potreb, si najprej zamislite stvaritev in potem iščete mesto zanjo, ali najprej zagledate prostor, ki bi bil popoln za neko umetnino in se nato lotite ustvarjanja?

Skoraj vse, kar naredim, nastane v dialogu s prostorom, ki ni nikoli idealen, lahko pa predstavlja začetno inspiracijo. Še posebej to velja za javne postavitve in spomenike. Veliko parametrov v prostoru je treba upoštevati, kar vpliva na odločitve glede forme in tudi na vsebino, pa naj gre za zunanji ali notranji prostor.

Niste pa le umetnik, temveč poučujete tudi na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Katero je vaše primarno poslanstvo - biti učitelj ali kipar?

Učim kiparstvo in keramiko na Oddelku za likovno pedagogiko. Vsekakor moram biti najprej kipar, šele potem učitelj. Oboje se pogosto prepleta, tako na primer študente povabim v atelje, da izpeljemo kakšno tehnološko zahtevnejšo nalogo, ob koncu študijskega leta pa organiziram »keramični« piknik, tako da kar nekaj študentov zdaj pozna Vodice.

Kaj želite kot učitelj prenesti mlajšim generacijam?

Veliko študentov ima občutek, da je že sam vpis na fakulteto dovolj. Seveda, saj je za številne stvari potreben le en klik. Vsakršno ustvarjanje, tudi likovno, zahteva bistveno več. Pokazati jim hočem, da je za uspeh po-

foto: Tomaž Lunder

trebna določena aktivnost in vztrajnost ter da je vloženi trud poplačan z zadovoljstvom, napredkom in rastjo.

Kateri izdelek pa je vam v vaše največje zadovoljstvo?

Izdelek imenujemo nekaj, kar je tehnično brezhibno. Ko mi to uspe, sem zadovoljen. Dobro kiparsko delo pa mi je uspelo, ko me pusti v negotovosti glede popolnosti. Ko se mi ob nečem pojavi več vprašanj kot odgo-

vorov, se poskušam premagati in odmakniti. Glede na pretekle izkušnje imam od takih del največ.

Če bi svoje delo opisali s petimi besedami, bi to bile ...

To bo težko. Verjetno nekaj povedo zgornji odgovori. Povem, kar se mi zdi potrebno, in ne, kar bi bilo komu všeč. Zavedam se, da je takšno tudi moje kiparstvo, zato je enim blizu, drugim pač ne.

foto: MB

Kolesarji DU Vodice

✂ 📷 JOŽE ROŽMANEC

Tudi kolesarji, tako kot pohodniki, v obeh sekcijah so večinoma isti člani, redno skrbijo za svoje zdravje in dobro počutje. V začetku leta se pripravi plan kolesarjenja, ki se objavi v Biltnu društva, in kolesarji ga čez celotno kolesarsko sezono uspešno izpolnjujemo.

Poleg poti v bližnji in nekoliko daljni okolici Vodice se vsako leto udeležujemo tradicionalnega srečanja kolesarjev petih društev upokojenec. Prihodnje leto je organizator srečanja znova naše društvo, ki ga bo organiziralo v mesecu juniju. Prva kolesarjenja so nekoliko krajša, da po »zimskem spanju« znova razmigamo noge in počasi pridobivamo kolesarsko kondicijo. Do sredine sezone smo že pripravljene na zahtevnejše poti in takrat običajno organiziramo »izlet v neznanu«.

Letos smo se zapeljali do Mojstrane, kjer smo parkirali, in po kolesarski poti krenili v smeri Kranjske Gore in Rateč do Italije, se spustili do Belopeških (Mangartskih) jezer in nadaljevali po lepo speljani kolesarski cesti do centra Trbiža. Čeprav deluje pot nekoliko zahtevno, je vendarle tako speljana, da ne predstavlja hujšega napora tudi tistim kolesarjem, ki še niso »elektrificirani«. Lepo vreme in dobra družba sta bila kot češnja na vrhu torte. Ob vračanju najprej približno polovico poti navzgor, od Rateč pa prijetno navzdol do parkiranih avtomobilov v Mojstrani.

Po lepo speljani vožnji do Trbiža smo se naslednjič, kot je bilo predvideno v planu, odpravili v Kamniško Bistrico. Če ne bi ujeli meglenega in hladnega

dneva, bi bilo prav prijetno kolesarjenje, tako pa smo se malce ogreli šele ob vračanju domov.

Do konca sezone predvidevamo izpeljati še dve kolesarjenji, nato pa, po zaključnem srečanju kolesarjev, pohodnikov in balinarjev v mesecu novembru, postavimo kolesa v zimsko mirovanje, sami pa nadaljujemo z drugimi aktivnostmi, ki nas ohranjajo kolikor toliko zdrave in v dobrem počutju.

Vabimo vse, ki jim je kolesarjenje v veselje, da se nam pridružijo.

Novе gasilke in gasilci

UROŠ TALAN
TINA KOSEC

Dne, 10. septembra, smo v GZ Vodice v dvorani v Vodicaх pripravili slavnostno podelitev činov za nove gasilke in gasilce iz GZ Vodice in GZ Mengeš.

Ideja o takem dogodku je znotraj komisije za izobraževanje GZ Vodice zorela že nekaj časa, letos pa smo jo vendarle realizirali. Zdelo se nam je prav, da si gasilke in gasilci, ki končajo dolgotrajno usposabljanje, vendarle zaslužijo, za ves vložen trud in čas, podelitev činov, ki presega klasično podelitev v okviru vsakoletnih občnih zborov naših društev. Zato smo pripravili kratko, a prijetno prireditve, tokrat prvič, v upanju, da ne zadnjič, na kateri smo našim gasilkam in gasilcem izkazali čast. Idejo o prireditvi sta podprla tudi župan in Občina, zato smo dogodek v dogovoru z Občino umestili v okvir praznovanja občinskega praznika. Tako je dogodek še pridobil na slovesnosti in pomembnosti. Med govorniki, ki so počastili ta dogodek, so se po tem vrstnem redu zvrstili namestnik predsednika GZ Mengeš Sandi Jaklič, predsednik GZ Vodice Bogomir Novak in župan Občine Vodice g. Aco Franc Šuštar. Da je dogodek potekal gladko, so poskrbeli kolegi Natalija Rus v vlogi napovedovalke, Klemen Dolenc vodja ešalona gasilk in gasilcev in poveljnik GZ Vodice Jože Pavlič kot glavni koordinator na prireditvi. Nekaj pa nas je intenzivno sodelovalo že v sami pripravi dogodka. Da se je dogodek lahko sploh zgodil, pa so morali naši nove gasilke in gasilci opraviti zahtevno usposablja-

nje, ki je sestavljeno iz dveh tečajev. Opraviti so morali obveznosti na tečaju za gasilca pripravnika, ki traja 34 ur, in tečaju za operativnega gasilca, ki traja 149 ur. Skupaj torej 183 ur. Pol od tega je teorija, pol praksa. Tečaj za operativnega gasilca, ki pripelje gasilko ali gasilca do zelenega čina gasilec, se je začel 1. marca in končal z zaključnim izpitom pred komisijo Gasilske zveze Slovenije 11. junija letos.

Tečaja so se v upanju, da dokončajo vse obveznosti v zgodnjih pomladnih dneh, udeležilo 24 gasilk in gasilcev. Vse obveznosti pa je dokončalo 22 gasilk in gasilcev. Od tega 14 iz naše GZ Vodice in 8 iz GZ Mengeš. Da gasilstvo ni zgolj v domeni moških, dokazuje, da je bilo od 22 tečajnic in tečajnikov, 7 pripadnic nežnejšega spola. Veseli in ponosni smo, da smo okrepili naše operativne enote tudi z žensko energijo, ki je včasih primanjkuje med nami operativci. Vsekakor super generacija. Nekateri še mlajši, niti 18, drugi zrelejši, vendar vsi z jasnimi cilji in željo postati operativna gasilka in gasilec. To je ta zlata generacija 2022. Vsak od njih je na

prireditvi od poveljnika in predsednika svoje GZ prejel čin in diplomu o napredovanju v čin.

Kot predsednik Komisije za izobraževanje, ki bdi nad usposabljanjem naših gasilk in gasilcev v GZ Vodice, moram poudariti še dve dejstvi, ki sta zelo pomembni. Prvo, da smo tečaj znova izvedli skupaj s sosednjo GZ Mengeš in to je že 7 skupnih tečajev v zadnjih petih letih sodelovanja. Pod okriljem GZ Vodice in naše komisije smo tako v teh letih organizirali: 2 tečaja za gasilca pripravnika, 2 tečaja za operativnega gasilca, 1 tečaj za višjega gasilca in en tečaj za nižjega gasilskega častnika, GZ Mengeš pa je organizirala en skupni tečaj za

višjega gasilca. Tečajev pa si ne moremo predstavljati brez pomoči naših skrbnih, strokovnih kolegov, izkušenejših gasilk in gasilcev, ki so tudi na tem tečaju prevzeli vlogo inštruktoric in inštruktorjev ter predavateljic in predavateljev. Tudi njihovih ur se je nabralo kar nekaj. Skupno 649 ur. Mimogrede tečajnice in tečajniki so na obeh tečajih opravili skupno kar 4026 pedagoških ur.

Čeprav so številni od novih gasilk in gasilcev le nekaj mesecev nazaj opravili tečaj in s tem izpolnili pogoj za pristop v operativne enote v naših prostovoljnih gasilskih društvih, pa je večina njih že izkusila kako težko in zahtevno je lahko delo operativk in operativcev. Večina od njih je sodelovala julija in avgusta na požarih v naravi na goriškem in koprskem Krasu, ko je pogorelo več kot 3000 ha površin. Prav tako so nekateri od njih pomagali na intervencijah, ki so se zgodile 18. avgusta kot posledica neurja, ki se je razbesnelo nad našo občino. Takrat smo imeli kar 30 različnih dogodkov v naši občini in kot vedno smo gasilke in gasilci, tudi z novimi sotovariši, uspešno opravili delo na terenu.

Prejemniki činov na slovesnosti so:

IZ GZ Mengeš

	ime	priimek	PGD	GZ
1	LUCIJAN	ŠTEMPELJ	LOKA PRI MENGŠU	MENGEŠ
2	MATEJ	CIMERMAN	LOKA PRI MENGŠU	MENGEŠ
3	URBAN	RUČIGAJ	LOKA PRI MENGŠU	MENGEŠ
4	ALEŠ	MLAKAR	MENGEŠ	MENGEŠ
5	BARBARA	UMEK	MENGEŠ	MENGEŠ
6	MAJ	KONCILIJA	MENGEŠ	MENGEŠ

7	MATIJA	VIDIC	MENGEŠ	MENGEŠ
8	BLAŽ	ALEŠ	TOPOLE	MENGEŠ

in iz GZ Vodice:

	ime	priimek	PGD	GZ
9	ANŽE	VOLKAR	POLJE	VODICE
10	MATEJA	ŠUŠTAR	POLJE	VODICE
11	SILVIJA	ŠUŠTERŠIČ	POLJE	VODICE
12	ŠTEFAN	PODGORŠEK	POLJE	VODICE
13	KLEMEN	BIZANT	REPNIJE - DOBRUŠA	VODICE
14	MATIC	MARINIČ	REPNIJE - DOBRUŠA	VODICE
15	NEŽA	JAN STUPICA	REPNIJE - DOBRUŠA	VODICE
16	SAŠA	BERGANT	REPNIJE - DOBRUŠA	VODICE
17	TADEJ	LAKNER	REPNIJE - DOBRUŠA	VODICE
18	MATIJA	ZMRZLIKAR	ŠINKOV TURN	VODICE
19	ŽAN	VERBIČ	ŠINKOV TURN	VODICE
20	ANA	ERCE ZUPANČIČ	VODICE	VODICE
21	KLARA	STARE	VODICE	VODICE
22	ROK	ROZMAN	VODICE	VODICE

Za konec vsem novim gasilkam in gasilcem iz generacije 2022 v imenu Komisije za izobraževanje GZ Vodice, v imenu upravnega odbora in Poveljstva GZ vodice še enkrat iskrene čestitke. Želimo vam varno ter uspešno delo v vaših operativnih enotah.

Z gasilskim pozdravom: »Na pomoč!«

S pesmijo od Štajerske do Notranjske

TANJA DOMINKO IN DARJA KOSEC
ALOJZIJ KOSEC

Turistično društvo Vodice je letos po dveh letih premora znova pripravilo Večer ljudskih pesmi, ki se ga je tokrat udeležilo devet različnih pevskih zasedb in ki je zbrane v dvorani v petek, 30. septembra, zvečer ponesel v nostalgijo nekdanjih dni.

Po uvodnem toplém pozdravu predsednika društva Alojzija Kosca, ki ni skrival navdušenja nad tako lepo udeležbo, so oder osvojili domačini, Mešani pevski zbor Biser. Skupaj s Fantovsko skupino Matici in Žensko vokalno skupino Žametnice so bili edini predstavniki domačih logov, sicer pa smo lahko občudovali goste iz različnih slovenskih pokrajin. Ženska pevska skupina Tuščak Bač prihaja iz Knežaka, Sestre Kopinske delujejo v sklopu Kulturnega društva Cirkulane, vaški muzikanti Kerglci spod Ahca prihajajo s Primorskega, Dolenjsko so zastopale Ljudske pevke Klasje iz občine Škocjan, Gorenjsko pa Kulturno društvo Jerbas iz okolice Tržiča, ki so nas prepričali, da ljudska pesem živi tudi med mladimi. Prišli so tudi pevci iz Tuhinjske doline, in sicer Pevski zbor Društva upokojencev Motnik Špitalič. Slišali smo celo vrsto znanih skladb, kot so Žabe, Oj ta mlinar, Ena ptička priletela, Moja mati kuha kafe, pa tudi manj znanih, kot so Sem hodov po gmajn, Tobak je slastna travca in Kaj boš zunaj stal, aplavz v dvorani pa je vsakokrat gromko odmeval. Večer sta povezovali Tjaša Breznik in Lucija Lunder in vse nastopajoče tudi na kratko predstavili, ob koncu pa se je v imenu organizatorjev zahvalil tudi Tone Čuk, ki je res napel vse sile in pridobil za nastop čudovite pevske skupine iz različnih koncev naše lepe dežele. Da je prireditev lepo uspela, so svoj kamenček v mozaik dodali tudi sponzorji Lombar d.o.o., Marjan Bergant, Emba, Mesarija Selak, Preste Jagodic, Vrtnarstvo Gašperlin, Občina Vodice, Kmetija Jožefovc – Vojsko in Mlin Pr'Maršet.

Organizatorji so bili zadovoljni, obiskovalci prav tako, ob koncu je iz grl zadonelo tudi med pogostitvijo, kar je dodaten dokaz, da je Slovincem pesem položena že v zibelko.

Zaključek poletne sezone za pohodnike DU Vodice

  JOŽE ROŽMANEC

Čeprav je poletna sezona obetala več obiskov gora, so nas nepredvidljivo vreme in druge obveznosti zadržale v dolini. Kljub vsemu nam je uspelo izpeljati nekaj zanimivih pohodov, tako v sredogorju kot tudi na dva dvatisočaka. Tako smo se povzpeli na planino nad Sočo, Begunjščico in na Tosc.

Planina nad Sočo (1400 m)

Prve dni avgusta smo obiskali planino nad Sočo, ki so jo nekateri med nami sicer že obiskali, ko so se vračali z Bavškega Grintavca, tokrat pa smo se povzpeli do lovske kočice iz doline Soče. Zgodaj zjutraj smo krenili iz Vodice preko Vršiča v Trento do naselja Soča. Malce pred vaško cerkvijo smo našli primerno parkirišče, ob katerem so postavljeni kačipotni proti Lemovju in Bavškemu Grintavcu. Zanimiva, kamnita in strma steza je speljana do zapuščenega zaselka Lemovje nad Sočo. Do zaselka ne vodi nobena cesta, samo strma steza, po kateri so se oskrbovali nekdanji krajani Lemovja. Sedaj so nekatere hiše preurejene v počitniške objekte, druge pa so prepuščene zobu časa in žalostno propadajo. Skozi zaselek vodi steza do odseka poti, ki je speljan po strmih bregu skozi redke gozde in grmičevje. Po približno dveh urah hoda smo se prebili iz gozda na položnejši, z visoko travo poraščen travnik, na katerem je v zgornji polovici postavljena lovska kočica. Nekaj minut prečenja travnika in že smo se znašli pri kočici, kjer smo se srečali z lovcom in z njim ob prigrizku prijetno poklepetali. Lepa panorama izpred kočice nam je pokazala vrhove v okolici Krna, ki smo jih pred kratkim obiskali (Krnčica, Lopatnik, dolino Lepene in vrhove nad njo), oziroma vrhove južno od Soče. Nekaj informacij smo dobili tudi od lovca, ki se je skupaj z nami spustil v dolino. Lep pohod v manj poznane, a lepe kraje, še zlasti, če ujamemo lepo vreme z lepimi razgledi.

Begunjska Vrtača (1991 m), Begunjščica (2060 m)

Nekaj dni pozneje nas je pot vodila na območje Begunjščice. Za izhodišče smo izbrali dolino Drage nad Begunjami. Računali smo na prijetno pot vsaj do planine Preval(a), pa smo se uštel. Zanimiva planinska pot je v zadnjih letih

Kratek počitek pri Roblekovi kočici, zadaj masiv Stola

doživela grob poseg, ki so ga povzročile vremenske ujme in grobo spravilo lesa iz poškodovanih gozdov. Mestoma steze ni in jo je treba iskati po hudourniških naplavinah in globokih kolesnicah. Po precejšnjih mukah se nam je vendarle uspelo prebiti na planino Preval(a). Že smo se veselili, da nas sedaj čaka lepša pot po kalvariji do sedla med Vrtačo in Begunjščico, ko nas je strma in dolga vijugasta steza postavila na realna tla. Med potjo, ki je ni in ni bilo konec, smo ugotovili, da naša kolena ne bodo uživala ob spustu po tej strmali, zato smo sklenili, da se v dolino spustimo po nekoliko položnejši in seveda daljši poti čez vrh Begunjščice do Roblekovega doma in nazaj v dolino Drage. Srečo smo imeli vsaj z lepim vremenom in še lepšimi razgledi daleč naokoli. Kljub nepredvidenemu podaljšku ture (več kot osem ur hoje in več kot 1500 m

premagane višine) smo bili zelo zadovoljni z izvedenim pohodom, ko smo si v gostišču v Dragi privoščili zaslužen prigrizek in pijačo. Konec dober, vse dobro. Ta ljudska modrost je še posebej primerna za ta pohod.

Tosc (2275 m)

Po izkušnjah z Begunjščice smo se odpravili še v Julijce. Tokratni cilj je bil Tosc. Zgodnji jutranji odhod je obetal zanimivo turo na še enega dvatisočaka. Ker cesta na Pokljuki ni odprta do konca, smo parkirali na za to primeren mestu pri Rudnem polju. Lepo označena pot skozi poključke gozdove nas je kmalu pripeljala na planino Konjščica. Mimo sirarne smo se povzpeli do gornjega roba planine, kjer se začne pot strmeje vzpenjati skozi ruševje do Jezerca. Tam je postavljena oznaka za Triglavski narodni park. Strma peščena pot se nadaljuje do Studorskega prevala, kjer se prevesi in se nekaj časa celo rahlo spušča. Po kratkem spustu se rahlo dviguje v prečanju pobočij pod Velikim Draškim vrhom in nato Toscem. Od poti, ki vodi proti Vodnikovemu domu na Velem polju, nas oznaka na manjšem razpotju usmeri desno na nemarkirano pot na Tosc. Čeprav ni markirana, je pot lepo sledljiva čez travnata pobočja. Izmenjaje si sledijo odcepi bolj strmih pobočij z bolj položnimi. Kmalu se znajdemo na Malem Toscu, od koder že vzremo končni cilj. Sledi še nekaj manjših spustov in vzponov preko s travo poraslih pobočij do vrha Tosca. Kot že nekajkrat letos smo imeli tudi tokrat srečo z vremenom. Razgled z vrha Tosca je res balzam za dušo, Triglav je tik pred nosom, Rž in Rjavina zraven njega, pa dolina Krme z gorami okoli nje, na drugi strani pogled proti Bledu in Bohinju z okoliškimi vršaci. Lepo. Pot do vrha ni pretežka, je pa dolga, vendar si za vloženi trud poplačan. Še en uspešno preživeti dan.

Jesen je že tu in če bo vreme primerno in ne bo drugih obveznosti, bomo še nekajkrat letos obiskali, verjetno nekoliko nižje, a vendar zanimive vrhove, ki nam jih do sedaj še ni uspelo obiskati. Lahko se nam pridružite. Ko bo kaj novega, se znova oglasim.

Prečanje proti vrhu Begunjščice, zadaj Blejsko jezero, Pokljuka in Julijci

Pred lovsko kočo na planini nad Sočo

Trop ovac na pobočjih Begunjščice, zadaj Storžič, Tolsti vrh in Križka gora

Lovska kočica z lovцем in zadovoljnimi pohodniki iz Vodice na planini nad Sočo

Letim, čeprav počasi

Društvo za fibromialgijo

  KATJA PODGORŠEK

Bolečina je dogodek, ki zelo moti človekovo delovanje, vpliva na njegovo življenje in bistveno spremeni kakovost bivanja. Kako prijetno je življenje brez bolečine, se v resnici zavemo šele tedaj, ko se z njo soočimo.

Sindrom fibromialgije je bolezensko stanje, pri katerem je posameznik močno utrujen in občuti razširjeno bolečino v mišicah, vezeh in kitah. Sindrom je izraz za skupek znakov in simptomov, ki so značilni za neko bolezensko stanje. Bolečina je za človeka neprijetna senzacija, ki ga prizadene telesno in duševno. Poleg bolečine so za fibromialgijo značilni še drugi znaki, kot so: kronična utrujenost in bolezensko pomanjkanje energije, jutranja okorelost, motnje spanja, glavobol, vrtoglavica, sindrom razdražljivega črevesa, težave s sečili, otekanje mehkih tkiv, mravljinčenje v udih, kognitivne motnje ... in druge.

Sindrom kronične utrujenosti je zapleteno zdravstveno stanje, za katerega je značilen en glavni simptom, ki praviloma vključuje še več drugih simptomov. Spremljajoča trajna ali ponavljajoča se utrujenost močno zmanjša sposobnost za izvajanje nalog, ki so bile prej rutinske. Počitek in spanje stanja ne izboljšata. Simptomi največkrat vključujejo: kronično bolečino, bolečino v mišicah, bolečine brez otekline ali pordelosti, glavobol, povečane bezgavke v mišicah na vratu ali pazduhah, vneto ali boleče grlo, sindrom razdražljivega črevesa, mrzlica, potenje, moten spanec, alergije, histaminske motnje, občutljivost na močno svetlobo, hrup, zasoplost in nepravilen srčni utrip, prizadetost kratkotrajnega spomina in koncentracije ... in druge.

V društvu se trudimo za izboljšanje telesnega, duševnega in socialnega stanja bolnikov. Posvečamo se kakovosti življenja bolnikov s kronično bolečino. Hkrati spremljamo razvoj stroke ni pripravljamo strokovna stališča, analize, predloge in ocene stanj za upravne organe, s katerimi sodelujemo. Opozarjamo na problematiko bolnika s fibromialgijo. Ker se s kliničnimi metodami ne more ugotoviti fibromialgije, lahko diagnosticiranje traja več let. Odvisno od tega, koliko so razviti simptomi in kateri. Povezujemo se s podobnimi društvi doma in v tujini. Smo član evropskega združenja za fibromialgijo. Sodelujemo z več nevladnimi organizacijami. Spletno aplikacijo Zoom uporabljajo skupine za redno mesečno srečanje, kjer se dogovorijo za dogodke, ki potekajo med enim in drugim virtualnim srečanjem. Društvo ima devet skupin za samopomoč, ki delujejo regijsko po Sloveniji.

ji. Člani skupin gredo na sprehod, krajši izlet, na telovadbo, plavanje idr., kjer si izmenjujejo izkušnje ali se preprosto pogovarjajo. Pomembno se je družiti s sebi enakimi in vedeti, da si razumljen. Povezujemo se s Centri za krepitev zdravja. Za člane organiziramo skupinsko zdraviliško zdravljenje v različnih termah in druge stvari.

V letošnjem letu smo uspešno organizirali že več kot deset izobraževalnih predavanj. Za nami sta tudi dva večja dogodka. Fibrosvet v mesecu maju (12. maj je svetovni dan ozaveščanja o fibromialgiji in o sindromu kronične utrujenosti). Na ta dan izvedemo Fibroigre. To so igre, ki pri bolnikih krepijo fino motoriko, spomin in koncentracijo. In na svetovni dan boja proti bolečini, 11. oktobra, smo izvedli okroglo mizo Ime mi je Fibromialgija. Predavali so priznani zdravniki: prim. dr. Nena Kopčavar Guček, prof. dr. Marjan Zaletel, zdravnici Helena Jamnik in Tina Rozman in dr. Gorazd Požlep, ki so strokovnjaki za fibromialgijo in sindrom kronične utrujenosti. Društvo večino svojih dejavnosti financira iz proračunskih sredstev. Hvala Občini Vodice, da nam pomaga pri izvajanju programov tudi na lokalni ravni.

Velik poudarek dajemo na druženje članov in medsebojno pomoč. Bolnikom s fibromialgijo se priporoča, da se vključijo v družbo sebi enakih. Fibromialgija in SKU sta bolezni pridnih ljudi, ki jih je treba naučiti upočasniti svoje življenje in jih naučiti, da kdaj v življenju rečejo ne.

Leta 2012 smo pridobili status humanitarne organizacije in leta 2019 še status nevladne organizacije.

Bolniki z diagnozo ali s sumom na diagnozo fibromialgija ali sindrom kronične utrujenosti vabljeni, da se nam pridružite. Z nami vam bo lažje.

Moje ime je Katja Podgoršek, sem predsednica društva in prihajam iz občine Vodice. Društvo se nahaja na Celovški cesti 160 v Ljubljani. Včlanite se lahko na spletni strani <https://:drustvo-fm.si>

Obiščete lahko tudi spletno stran društva <https://:drustvo-fm.si> ali nam pišite na info@drustvo-fm.si ali pokličite na telefon: 064 247 877 Poleg na spletni strani, nam lahko sledite tudi na FB strani [/drustvozaafibromialgijo](https://www.facebook.com/drustvozaafibromialgijo) in IG @drustvozaafibromialgijo

20. Kopitarjevi dnevi s Slovenskim oktetom

TANJA DOMINKO
TINA KOSEC

Na večer 16. septembra se je kljub deževnemu vremenu v dvorani kulturnega doma v Vodících zbrala lepa množica občank in občanov, da bi skupaj počastili spomin na Jerneja Kopitarja, rojenega v Repnjah, in nekatere druge kulturnike, po katerih je znana vodiška občina. Medtem ko smo si lansko prireditvev zapomnili po nekaterih še veljavnih covidnih omejitvah in po zborniku Dediščina ljudi in krajev, ki je izšel prav za to priložnost, si bomo letošnjo prav gotovo zapomnili zaradi glasbenih gostov. S svojimi čudovitimi harmonijami so nas namreč razvajali člani Slovenskega okteta, govorni del pa sta dodala voditelja Urška Bittner Pipan in Matjaž Merljak. Prav tako pa bo leto 2022 v spomin zapisano kot leto, ko je svoje spominsko obeležje dobil Franc Sodnik, eden od najbolj zaslužnih kapelnikov Godbe Vodice.

Zbrane je uvodoma nagovoril glavni tvorec prireditve Rado Čuk in predstavil zgodovinski razvoj Kopitarjevih dnevov od njihovega začetka leta 1985, ko je bila pokroviteljica še Kulturna skupnost Ljubljana – Šiška, do današnjih dni. Vsakokrat je bil gost vsaj eden od vidnejših kulturnikov, leta 1996 denimo minister za kulturo dr. Janez Dular, od leta 1997 pa so Kopitarjevi dnevi del občinskega praznovanja. Odmevni so bili denimo leta 2014 ob 170. obletnici smrti Jerneja Kopitarja. Slavnostni govornik dr. Janez Dular je, kot nas je spomnil Čuk, tedaj poudaril Kopitarjevo narodno zavest in vizijo slovenske prihodnosti. V vlogi Jerneja Kopitarja je nastopil dramski igralec Roman Končar, župan Aco Franc Šuštar pa je že orisal načrte za Kopitarjev center v središču Vodice. Na praznovanjih, ki so sledila, so bile v središču tudi nekatere druge osebnosti, pomembne za zgodovino slovenstva, med njimi narodni buditelj Valentin Zarnik, ki je bil prav tako rojen v Repnjah.

Letošnji Kopitarjevi dnevi so med drugim poudarili več obletnic: 105 let od rojstva častnega občana Sama Hubada, ki je velik del življenja preživel na Skaručni, 85 let od smrti njegovega očeta Mateja Hubada, rojenega v Povodju, 50 let od smrti Antona Trosta in 40 let od smrti Ivana Trosta. Poleg tega se spominjamo 150 let Glasbene matice Slovenije, ki ji je Matej Hubad posvetil velik del svojega

življenja in 100. obletnice Vodiške godbe, ki je tudi tokrat zaigrala vsem obiskovalcem. Tudi Slovenski oktet se je poklonil našima občanoma Mateju in njegovemu sinu Samu Hubadu. Slišali smo namreč dve njuni skladbi, Oča naš in Žrtev, največje navdušenje pa je požela ljudska Katarca, ki je poleg več drugih pesmi naših osrednjih gostov zazvenela še posebej ubrano.

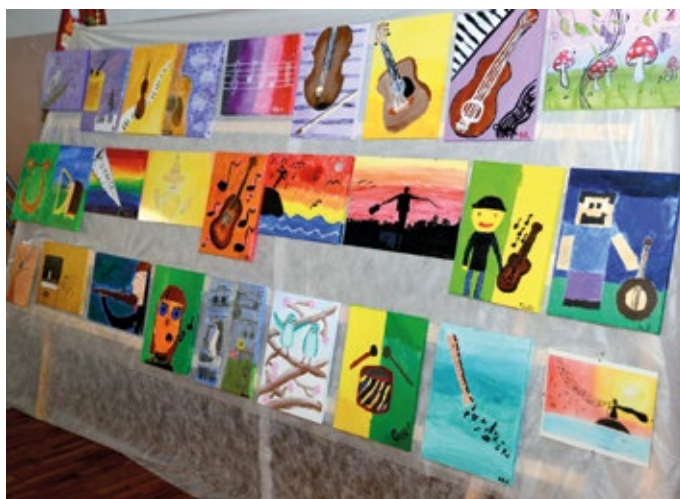
Župan Občine Vodice Aco Franc Šuštar je nato v svojem nagovoru vse navzoče prisrčno pozdravil in omenil še en dogodek, ki je Kopitarja postavil v središče. »Zgodil se je 24. marca letos v Beogradu, ko je Mestna občina Ljubljana postavila spomenik v čast Jerneju Kopitarju in v spomin na prijateljstvo in sodelovanje dveh jezikoslovcov, Kopitarja in Karadžića, ki sta v začetku 19. stoletja prispevala k razvoju slovenskega in srbskega jezika. Ker spomenik nosi zelo skromen napis, in sicer v latinici in cirilici, in se glasi: »Jernej Kopitar, obe letnici in Mesto

Ljubljana Mestu Beograd«, sta Občina Vodice in Slovensko kulturno društvo v Beogradu, na predlog SAZU in gospoda Martelanca, predlagali, naj se napis na spomeniku Jerneju Kopitarju v Beogradu obogati takole: »Velikan znanosti Jernej Kopitar je bil doma v Repnjah pri Vodica. Je utemeljitelj evropske slavistike in je avtor prve sodobne znanstvene slovnice slovanskega in slovenskega jezika. Objavil je Glagolita Klozinaus ter opisal slovenske in slovanske spomenike zgodnjega pismenstva imenovane Brižinski spomeniki. Bil je mentor Vuka Stefanovića Karadžića in je pomembno vplival na nastajanje modernega srbskega jezika in prepoznavnost srbske ljudske pesmi v Evropi. Občina Vodice in Slovensko kulturno društvo v Beogradu v letu 2022.« Ob tem je župan povabil tudi k ogledu razstave starih zapisov naših rojakov, ki je na ogled v prostorih Knjižnice Vodice. Kot je strnil, imajo na občini ves čas posluh za kulturo, zato si prizadevajo tudi za izgradnjo Kopitarjevega centra. »Vsebine, ki bodo bogatile naš prostor, čas in naše ljudi, bodo trajno dostopne tudi širši zainteresirani javnosti, predvsem pa našim učencem in dijakom, ki morajo po mojem mnenju obogatiti znanje o velikanu Slovenstva, o Jerneju Kopitarju. Novi moderni in ustrezni prostori bodo zagotavljali pogoje za postavitve nove knjižnice, kulturne dvorane in spominske sobe Jerneja Kopitarja ter dodatne konferenčne in društvene prostore, v katerih bodo naša kulturna, tudi godbena in druga društva, izvajala svoje ljubiteljske in strokovne programe.«

Še en dogodek je zaznamoval tokratno prireditev. Na občini so namreč obudili spomin na kapelnika Godbe Vodice Franca Sodnika, ki je nekaj let po drugi svetovni vojni godbo oživil in omogočil njeno nadaljnje delo. Da bo spomin nanj ostal živ, so mu na pročelju hiše na Kamniški cesti, kjer živi njegov sin, postavili spominsko ploščo.

1. oktober SVETOVNI DAN STAREJŠIH

Starejši navdihujejo vsepovsod

✍️ 📷 NEDA GALIJAŠ

V zadnjih nekaj letih se je v svetu pojavil izraz – Super Agers (v prevodu »super starostniki«). Gre za ljudi, ki imajo 70 ali več let in se ponašajo z boljšimi mentalnimi ali fizičnimi sposobnostmi kot tudi desetletja mlajši posamezniki.

Po besedah dr. J. Andrewa Taylorja, direktorja Laboratorija za kardiovaskularne raziskave pri ameriški Spauldingovi rehabilitacijski mreži, naj bi nekatere študije pokazale, da imajo ljudje v tretjem življenjskem obdobju, ki so 20 do 45 minut na dan vadili visoko intenzivno vadbo, telesno zmogljivost 30 let mlajših ljudi.¹

Z vidika znanosti na zdravo staranje oziroma dolgoživost vpliva več dejavnikov. Okoli 20 odstotkov vpliva imajo naši geni, drugo okolje in naš način

življenja.² In prav slednje je tisto, ki je zelo pomembno.

Pogosto med razloge za dolgoživost »super starostnikov« naštevajo:

AKTIVNO ŽIVLJENJE – Redno, vsakodnevno se gibajo na najrazličnejše načine – primerna telovadba, sprehodi, obdelovanje vrta – toliko, kolikor je v njihovi moči.

MISELNE IZZIVE – Za učenje nikoli ni prepozno. »Super starostniki« si postavljajo različne miselne izzive, kot so učenje novih jezikov, glasbenega instrumenta. In se, z učenjem nečesa novega, postavljajo izven cone udobja.

SMISEL/NAMEN – V življenju imajo in vidijo smisel. Radostijo se ob malih trenutkih, veselijo se dneva, ki je pred njimi.

SOCIALNE STIKE – Zelo pogosto

se omenja, da imajo »super starostniki« zelo močne družabne stike v svojem okolju.

Pomembna pa je tudi prehrana in način prehranjevanja (brez prenašanja). Za optimalno delovanje možganov je priporočljiva predvsem sredozemska prehrana iz zdravih, nepredelanih živil, kot so ribe, zelenjava, sadje in stročnice. Tudi vino v zmernih količinah je priporočljivo.³

Zmerno, aktivno, družabno, polnovredno, smiselno, lokalno.

Vse, kar združuje tudi naše **Društvo Šola zdravja**, kjer se na vsakodnevni jutranjih telovadbah po vsej Sloveniji redno srečujemo z aktivnimi starejšimi – tudi »super starostniki«. **Z nami redno telovadi 551 udeležencev, ki so starejši nad 80 let in 9 oseb, ki so stare nad 90 let.**

Naj nam bodo »super starostniki« v navdih, da tudi sami poskusimo kaj izven cone svojega udobja.

K našim vadbam so vedno dobrodošli tudi novi vadeči, ki bi radi poskusili kaj izven »udobne cone« in v svoje življenjske navade dodali vsakodnevno rekreacijo in druženje s sovrstniki, ter tako izboljšali svoje fizično in psihično počutje. S tem pa tudi kakovost življenja.

Lokacije vadb in o nas: www.solazdravja.si

Lahko nas tudi pokličete ali nam pišete: 059 932 066 / info@solazdravja.si

Romanje v Medžugorje

✍ DRAGI ČUK
📷 STANKA KERT

Ker nas letošnje leto korona ni zadržala doma smo se »Turnci« in ostali v drugi polovici avgusta lahko znova odpravili na sedaj že tradicionalno vsakoletno romanje. Tokrat smo se odpravili h Kraljici miru v Medžugorje, romarski kraj, poznan po Marijinih prikazovanjih v Bosni in Hercegovini. Na poti smo si sicer vzeli čas tudi za ogled nekaterih drugih turističnih biserov te dežele.

Naš prvi postanek je bil **Mostar** s prekrasnim kanjonom reke Neretve, ki ima skupaj z Atenami največ sončnih dni v Evropi (300 dni na leto). Na sprehodu skozi mesto smo občudovali njegovo arhitekturo, zlasti ulico **Kujundžiluk**, ki izvira iz sredine 16. stoletja. V času Otomanskega cesarstva je imel tamkajšnji bazar več kot 500 trgovin in je bil gonilna trgovska sila celotne regije. Nekatero značilno stare obrti, kot sta ročna obdelava bakra in tkanje preprog, lahko v ulici srečamo tudi v današnjih dneh.

Izpustili nismo niti **Starega gradu** – zgodovinske mestne četrti s **Starim mostom** iz leta 1566, ki je bil sicer leta 1993 v vojni porušen. Poleti 2004 je bil „novi“ Stari most ponovno slovesno odprt, staro mestno jedro, vključno s Starim mostom, pa je bilo leta 2005 uvrščeno na seznam svetovne kulturne dediščine pod zaščito Unesca. V Mostarju so nas navdušile tudi druge znamenitosti, in sicer **Kriva** čuprija (most) ter ena izmed mošej, kjer smo si iz minareta mesto ogledali tudi iz ptičje perspektive.

Pred odhodom smo si ogledali še **frančiškansko cerkev svetih Pa-**

vla in Petra. Stoji na desnem bregu reke Neretve, ki je poseljen večinoma s katoličani hrvaškega rodu, kraj pa jo bogati, a še nedokončani mozaiki p. Marka Ivana Rupnika. Ob tamkajšnji cerkvi so zgradili tudi najvišji zvonik v Bosni in Hercegovini, visok je kar 78 metrov in se je nanj mogoče povzpeti.

Pot smo nadaljevali v bližnjem mestu **Blagaj**, ki je znan po izviru **reke Bune** in **Tekiji**. Izvir Bune je eden največjih in najlepših izvirov podzemne vode iz kraškega površja v Evropi. Nad izvirom pa smo občudovali tudi staro **derviško tekijo** (gre za verski objekt, ki so ga uporabljali Derviši, pobožni ljudje, ki so stremeli k duhovni popolnosti).

Po nekoliko bolj turistično obarvanem prvem delu poti smo prispeli v **Medžugorje**. Zanimivo je, da so tamkajšnji prebivalci – zaradi dotrajanosti prejšnje cerkve – takoj po prvi svetovni vojni začeli načrtovati novo cerkev, ki je bila dokončana in posvečena leta 1969. Zgradili so mogočno svetišče, preveliko za te-

danje potrebe, kot bi slutili, da ima Bog prav posebne načrte. Leta 1981 so se namreč začela Marijina prikazovanja, ki trajajo še danes in ki privabijo iz leta v leto velike množice vernikov z vsega sveta.

Nekaj se nas je ob prihodu povzpelo na hrib **Križevac**, ki je od medžugorske cerkve oddaljen približno kilometer zračne razdalje. S svetilkami in pohodnimi palicami smo v mraku odšli na pot in ob molitvi rožnega venca prišli po strmi ka-

mniti poti na vrh, kjer stoji 8,56 metra visok betonski križ, po katerem hrib, ki ga je leta 1933 dal postaviti župnik Bernardin Smoljan, nosi tudi ime.

Naslednji dan smo obiskali Gorana Čurkovića ter prisluhnili njegovi zgodbi ozdravljenja od odvisnosti od heroina in drog. Pripovedoval je, kako je sprejel krščansko vero in si ustvaril družino. Njegova pretresljiva izpoved nas je ganila. Po ogledu in nakupu spominkov smo odšli do sosednje vasi Bakovići in na hrib **Crnica**, kjer se je Marija prvič prikazala šestim pastirjem in jim rekla: „Jaz sem Kraljica Miru!“. Od tedaj sporočila še kar prihajajo in po njih vse nas poziva k *miru, molitvi, postu, pokori in spreobrnjenju*.

V Medžugorju smo se tako prvi kot drugi dan zbrali pri sveti maši, ki je

naše romanje še bolj duhovno obogatila. V spominu pa nam bo ostala tudi *izpoved ene izmed vodičk*, ki je bila v mladosti povezana z eno od vidkinj.

Zadnji dan romanja smo obiskali še **krajinski park Kravice**. Slapovi se nahajajo na *reki Trebižat* in merijo v širino 120 metrov, v višino pa približno 28 metrov. Res so prečudoviti, primerni za skok v osvežilno vodo, kar smo tudi izkoristili.

V večernih urah smo se srečno vrnili domov. Za izbor in izvedbo programa se zahvaljujemo odboru, ki so ga sestavljali Nada Kokalj, Jasmina Kosec, Marija Gyergyek, Mojca Ločniškar ter Martina in Tomaž Merše. Za duhovno vodstvo pa gre tudi tokrat zahvala p. Marjanu Kokalju.

Nasvidenje do prihodnjega leta!

Teden otroka v vrtcu

Pestre dejavnosti v toplih, zgodnjejesenskih dneh

  HEDVIKA ROSULNIK

Lepe dneve smo izkoristili za bivanje na prostem, igro in tečaj rolanja, ki so ga izvajale vzgojiteljice.

Ker se zavedamo pomena gibanja in zgodnjega učenja, v vrtcu izvajamo različne gibalne dejavnosti. Starejši otroci so se udeležili plavalnega tečaja v bazenu Ciriusa v Kamniku, v okviru nadstandarda, ki ga omogoča Občina Vodice. Nekateri so že plavalci, prav vsi pa so napredovali in nihče nima več strahu pred vodo. V tednu otroka so si otroci ogledali predstavo o Piki Nogavički. Vodiški lovci so v gozd popeljali starejše otroke iz Vrtca Vodice, Skaručna in Utik, za kar se domačim lovcem tudi zahvaljujemo.

Nogometni turnir za pokal Občine Vodice 2022

✂️ 📷 JURE ČERNIVEC

Športno društvo Repnje - Dobruša, je v soboto, 3. septembra, organiziralo nogometni turnir za pokal Občine Vodice.

Turnir je potekal na igrišču pri Osnovni šoli v Vodica. Na turnir se je prijavilo deset ekip iz različnih delov Slovenije, ki so bile razvrščene v tri skupine. V prvi skupini so bile štiri ekipe, v preostalih dveh pa po tri ekipe.

Končne zmage so se veselili igralci koprške ekipe DREAM TEAM, ki so v finalu premagali ekipo Gradbeništvo Selvedin. V tekmi za tretje mesto (streljali so se kazenski strelji) pa je bila ekipa Keno team boljša od ekipe Ledena doba.

Med vratnicami je kraljeval igralec ekipe DREAM TEAM Andrea Podgajski, ki nas je poleg odličnih obramb, razveseljeval tudi z odličnim pregledom nad igro. Nagrado za najboljšega

strelca turnirja je prejel Valon Veseli iz ekipe DREAM TEAM, ki je samo od četrtfinala naprej zabil sedmih zadetkov. Za najkoristnejšega igralca turnirja pa je bil razglašen igralec ekipe DREAM TEAM Alen Beganović, ki je poleg šestih zadetkov neprestano razigraval svoje soigralce za doseganje zadetkov.

Več informacij o končnem razpletu turnirja najdete na spletni (www.nogomet.repnje.si) in Facebook strani turnirja

KONČNI REZULTATI:

1. mesto: DREAM TEAM
  2. mesto: Gradbeništvo Selvedin
  3. mesto: Keno team
  4. mesto: Ledena doba
- .....

Ob tej priložnosti pa bi se radi še enkrat zahvalili vsem sponzorjem, ki so omogočili izpeljavo turnirja na taki ravni. Še prav posebej pa bi se radi zahvalili ravnatelju OŠ Vodice, ki nam je odstopil igrišče za izvedbo turnirja.

Na vodiških cestah je veliko kolesarjev

✂️ 📷 JOŽI NASTRAN BRANK

Ste tudi vi eden izmed tistih, ki radi sedete na kolo in se odpeljete v neznano, da vzdržujete telesno kondicijo in sproščate stres? Slovenci in med njimi tudi občani Vodice radi kolesarimo in se z užitkom zapeljemo tako po vaških cestah kot v zeleno naravo.

Priljubljenost kolesarjenja se v Sloveniji kaže na številnih kolesarskih

rundah in srečanjih, v dobro obiskanih kolesarskih prireditvah, v vse večjem številu mladih v kolesarskih klubih in v veliki podpori našim profesionalnim kolesarjem.

Dejstvo, da smo Slovenci smučarski narod, je veljalo še pred nedavnim. Vse dražje življenje in pojav koronavirusne bolezni covid-19 pa sta to trditev zagotovo spremenila, saj so slovenske kolesarske trgovine postale vse bolj oblegane. V zadnjih treh

letih se je prodalo ogromno koles in rezervnih delov zanje. Zaradi svetovne krize in velikega povpraševanja je vse težje dobiti ustrezno kolo ali opremo. Cene vrtočlavo naraščajo, povpraševanja pa ostajajo.

Nekateri smo kolesarstvu predani že vrsto let in vsako sezono prevozimo zajetno količino kilometrov in višinskih metrov. Številni se sprašujejo, zakaj se tako ženemo? A odgovor je popolnoma preprost. Zato ker v tem

uživamo. Čeprav smo na cesti izpostavljeni številnim nevarnostim, nam kolesarjenje pomeni sredstvo ohranjanja zdravega načina življenja in druženja s somišljeniki.

Pred 25 leti je bila ženska na specialki redkost, danes je to nekaj povsem normalnega. Tudi v naši občini nisem več edina, ki se preganjam s specialko. Število kolesarskih navdušencev se je zagotovo povečalo, ko so nam zaradi koronavirusa omejili gibanje. Takrat sta bila hoja in kolesarjenje šport številka 1. Velike zasluge za popularnost kolesarjenja v Sloveniji imajo zagotovo tudi profesionalni kolesarji, ki so mladim vzor in se zaradi tega tudi množično vpisujejo v kolesarske klube. Tudi učenci OŠ Vodice niso izjema. Mlajši z gorskimi kolesi navdušeno obiskujejo treninge Strahcev, medtem ko starejši že resneje pedali-
rajo v kolesarskem klubu Pogi team ali v Rogu.

Profesionalnih kolesarjev v občini Vodice še nimamo, imamo pa odlične gorske kolesarje in kolesarke med člani in mladinci. Imamo tudi veliko rekreativnih kolesarjev, ki so kolesarstvu zelo predani. Nekateri se s kolesarjenjem ukvarjajo popolnoma individualno, medtem ko so drugi člani rekreativnih klubov in se z njimi srečujejo na t. i. rundah. Vožnja v skupini je popolnoma drugačna, kot če voziš sam. Pomeni popolno pripravo na rekreativne prireditve, kjer mrgoli kolesarjev. Če nisi večš vožnje v gneči, lahko hitro plačaš davek. Zaradi tega so runde ali vožnje v večjih skupinah še kako dobrodošle za nabiranje izkušenj. Zatorej vozniki ne trobite skupini kolesarjev, pomislite na izkušnje, ki jih dobijo s tem.

Pravijo, da nisi Slovenec, če ne greš na Triglav. Tekači dodajajo Ljubljanski maraton, kolesarji pa Maraton Franja. Številne kolesarske prireditve so pri nas že tradicionalne. Eden prvih kolesarskih navdušencev v občini Vodice je bil pokojni Vinko Grčar, ki maratona Franje nikakor ni zamudil. Leta 2011 je s 16 jubilanti stal na odru in prejel

Učitelja športa z učenci OŠ Vodice na poletni vožnji

posebno nagrado za 30 opravljenih maratonov. Resnično je Vinko lahko vzor vsem nam, ki se na Franjo še vedno podamo in lovimo kljukico za udeležbo. Čeprav se kolesarji večkrat vprašamo, zakaj nam je treba trpeti in premagovati klance, pa nam zadovoljni obrazi na cilju vedno odgovorijo na to vprašanje. Ko se okrog nas nagnetejo še občani, družina in klubski kolegi, s katerimi smo premagovali kilometre, pa je meni popolnoma jasno, da je šport moje poslanstvo, tako v službi kot prostem času.

Tudi Občina Vodice je velik podpornik kolesarstvu, saj že vrsto let podpira tako organizacijo kronometra na Rašico kot Veliko nagrado občine Vodice. Letos je potekala tudi premierna rekreativna dirka L'Etape Slovenia by Tour de France. Občina Vodice je bila ena od pokroviteljic dirke, saj je trasa potekala ravno čez Vodice. Nekateri občani smo odpeljali tudi to preizkušnjo. Veselilo me je, da sta mi za uspeh in trud stisnila roko g. župan Aco Franc Šuštar in njegova soproga.

Kolesarska sezona gre počasi h koncu. Večina tekmovanj in rekreativnih prireditev je izpeljanih. Kolesarji imamo sedaj pomembno nalogo pred novo sezono. Spočiti kolesarske mišice, servisirati kolo in z različnimi vadbami ohranjati kondicijo. Pri pripravi telesa se kolesarji najraje lotimo hoje v hrib, teka na suhem in teka na smučeh. V zadnjem obdobju pa so izjemno aktualni trenažerji, ki omogočajo virtualno vožnjo ali celo dirko. Se nam v prihodnji sezoni pridruži še kdo?

Občani Vodice na cilju Maratona Franja

Vodiška runda 2022

2. XC Rašica je za nami, 26. Kronometer na Rašico z novim rekordom

 SD STRAHOVICA

Lahko rečemo, da je bila sobota, 10. septembra 2022, za SD Strahovica pravi kolesarski praznik, saj se je v našem športnem središču zbralo več kot 200 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in celo Ukrajine in vsaj še toliko gledalcev.

Tokratna zgodba ima še malce debelejšo platnico in veliko več strani, pisati pa se je začela že v lanskem letu. Želja po domači tekmi je že dolgo tlela v nas, saj vemo, da imajo domače zabave poseben čar. Tako smo že v lanskem letu sprejeli izziv in organizirali prvo XC tekmo, ki sicer ni bila del SloXCupa, toda vseeno smo ugotovili, da je »to to«. Odziv tekmovalcev in staršev ter energija pod Rašico sta bila prava in to nam je dalo zagon ter voljo, da smo zavihali rokave in razširili naš poligon. Tako smo letos organizirali tekmo za pokal SloXCup. Končno je bila tu sobota, ki smo jo tako težko pričakovali. Odprli so jo najmlajši tekmovalci na spretnostnem poligonu. Tokrat je poligon v primerjavi z zadnjo tekmo v Ajdovščini postregel z nekaterimi novimi izzivi. Dogajanje je bilo zelo zanimivo. Sicer ne toliko dinamično, kot sama tekma, pa vendar še vedno napeto vse do zadnjega stožca. To pa zato, ker smo vedeli, da točke na poligonu še kako lahko premešajo končni vrstni red. Ob enajsti uri je sledil start najmlajše kategorije na najlažjem delu proge. Dež je v preteklem tednu poskrbel, da tudi ta del proge ni bil lahek. Videli smo veliko vrtenja koles v prazno, spotikanja

na mokrih koreninah ter zdrsov na blatnih ovinkih – toda vse to je del tega športa. Podobna zgodba je tekla v naslednjih dveh kategorijah – U9 in U11. Nato pa je v našo dolino posijalo sonce ter prepodilo vlago s proge in tekmovalci so bili vse manj blatni. Tokrat je barve Strahcev zastopalo rekordnih 38 mladih kolesarjev, ki so na koncu na zmagovalnem odru dosegli 11 uvrstitev. Čestitamo vsem tekmovalcem, ki so se tako hrabro spopadli s terenom in prikazali odlične vožnje.

Po drugem XC Rašica se je spored nadaljeval s tradicionalnim 26. Kronometrom na Rašico. Na 4 km trasi

s 300 m višinske razlike, startom v športnem središču SD Strahovice in ciljem pri PD Rašica, je bil tako kot lani najhitrejši mladinec Žan Pahor (Energijateam.com), ki je za tri sekunde popravil tudi svoj lanski rekord. Novi rekord tako znaša 13 minut, 14 sekund in 59 stotink. Na trasi se je v različnih kategorijah pomerilo 50 kolesarjev in na koncu smo okronali občinskega prvaka in prvakinjo med dečki in deklicami ter v članski kategoriji. Nova občinska prvakinja med deklicami je postala Maša Gregorc (SD Strahovica), med dečki si je naziv prvaka privozil njen starejši brat Blaž Gregorc (SD Strahovica).

Med člani je občinski prvak postal Matic Kranjec Žagar (Calcit bike team). Med dekletmi žal na startni listi ni bilo nobene Vodičanke oz. članice društva, ki deluje v občini Vodice, kar je pogoj za podelitev naziva občinske prvakinje. Čestitke vsem novim prvakom!

Ker vemo, da za kaj takega ni dovolj samo volja, temveč tudi številne »brihtne« glave, pridne roke, naklonjenost lokalne skupnosti ter finančna podpora dobrih ljudi, je zadovoljstvo po sobotnem dogodku še toliko večje. Zato se zahvaljujemo: lastnikom gozda, ki so prisluhnili našim željam ter nam odstopili tako potreben prostor; vsem »botrom«, ki nas finančno podpirajo že od samega začetka; Zavarovalnici Triglav, ki je verjela v nas in izdatno podprla organizacijo dogodka XC Rašica; Občini Vodice, ki podpira in pomaga pri razvoju športne dejavnosti v naši dolini. Še enkrat pa čestitke celotni ekipi SD Strahovica in hkrati en velik hvala za ves vložen trud.

Torej, dan pod Rašico, kot ga še ni bilo in upamo, da se nam znova zgodi prihodnje leto. Uradne rezultate in foto galerijo si lahko ogledate na www.strahci.si ter www.strahovica.si.

Se vam kmalu spet oglasimo.

Športne aktivnosti učencev OŠ Vodice

✍️ JOŽI NASTRAN BRANK IN
MIHA KIMOVEC
📷 MIHA KIMOVEC

Področno prvenstvo v odbojki na mivki

V Kamniku je v sredo, 14. septembra, potekalo področno prvenstvo osnovnih šol v odbojki na mivki. Na to tekmovanje sta se v juniju uvrstili tudi naši ekipe starejših učenk in učencev. Na peščenih igriščih Pod Skalco je našim fantom v napetih bojih le malo zmanjkalo do uvrstitve na DP. Obe ekipi sta na turnirju osvojili tretje mesto. Ekipa fantov: Bor Vrtač, Liam Plesnik, Anže Kimovec, Tilen Šušteršič, Nejc Bergant

Ekipa deklet: Manca Debevec, Urška Kraner Novak, Sara Žerjav, Marija Le Roux, Naja Djordjevič

Medobčinsko prvenstvo v nogometu za starejše dečke

Ekipa nepopustljivih, borbenih in izjemno motiviranih učencev je osvojila naslov medobčinskega prvaka. V skupinskem delu so rumeno-modri suvereno premagali

Dečki in deklice, odbojka na mivki

učence Vzgojno-izobraževalnega zavoda Frana Milčinskega Smednik in po lastnih napakah remizirali z ekipo OŠ Preska. Polfinalna tekma je prinesla nekaj nervoze, z dovolj zbranosti v obrambi in natančnostjo v napadu so naši premagali ekipo OŠ Medvode. Sledil je veliki finale in priložnost za popravni izpit proti močnim nasprotnikom iz Preske. Maščevanje je bilo popolno, brez popu-

ščanja so z rezultatom 8 : 2 spravili na kolena nasprotno ekipo in se veselili zmage na turnirju ter uvrstitve v nadaljnje tekmovanje.

Ekipa OŠ Vodice: Nik Štebe (vratar), Tevž Košir, Tilen Ciperle, Liam Plesnik, Nejc Bergant, Blaž Jenko, Maj Hodžar

VIZ Smlednik – OŠ Vodice 0 : 8 (Tevž Košir 2x, Tilen Ciperle 2x, Liam Plesnik 1x, Nejc Bergant 1x, Blaž Jenko 1x, Maj Hodžar 1x)

OŠ Vodice – OŠ Preska 3 : 3 (Tilen Ciperle 2x, Liam Plesnik 1x)

polfinale

OŠ Medvode – OŠ Vodice 1 : 2 (Blaž Jenko 1x, Tevž Košir 1x)

finale

OŠ Vodice – OŠ Preska 8 : 2 (Blaž Jenko 3x, Tevž Košir 3x, Tilen Ciperle 1x, Liam Plesnik 1x)

Državno prvenstvo v kolesarstvu – vožnja na čas

Več kot desetletje so se kolesarji za naslov šolskih državnih prvakov borili na poligonu pod Šmarno goro, letošnje leto pa se je karavana preselila v Planico. V dolini pod Poncami je v hladnem in oblačnem vremenu letos nastopilo 36 učencev naše šole.

Običajno najštevilnejša ekipa je na tekaškem poligonu v okolici nordijskega centra na 2,5-kilometrski progi v ekipni razvrstitvi osvojila naslov državnih podprvakov. Na najvišji stopnički so se v posamični razvrstitvi zlate kolajne razveselili Nik Plut (5. c), Erik Lovenjak (6. a) in Ivona Hrženjak (9. b).

Šolski jesenski kros

V preteklih dneh smo v okolici šole izvedli šolski kros za vse učence na centralni in podružnični šoli. Prvih pet učencev iz vsake generacije se je uvrstilo na medobčinsko

Kros, Odet Benedičič 3. m

prvenstvo, ki je potekalo v Smledniku v sredo, 5. oktobra. Na zelenici ob tamkajšnji osnovni šoli so na različnih razdaljah nastopili učenci od 1. do 9. razreda šol medvoške in vodiške občine. V najbolj prvinski atletski disciplini je meje vzdržljivosti preverilo tudi 80 tekačev naše šole. Z odličnimi rezultati in predvsem novimi izkušnjami so se izmučeni, vendar nasmejani obrazov veselili prihodnjih športnih doživetij.

Državno prvenstvo v gorskem teku

Pobočja Starega gradu nad Smlednikom so bila tradicionalno prizorišče tekmovanja v gorskih tekih za osnovne in srednje šole. Na krožni 1600-metrski progi je 22. septembra nastopilo tudi 25 učencev naše šole. Na razgibanem terenu so se vsi tekmovalci borili do zadnjih atomov moči, tako da zadovoljstva v cilju ni manjkalo. Za najboljšo uvrstitev je v kategoriji starejših deklic s 17. mestom poskrbela Maruša Pezdirc (7. a). Na netekmovalnem promocijskem teku je ciljno črto prvi prečkal Nik Plut (5. c) Vsem učencem čestitamo za pogum in pripravljenost zastopati našo šolo na šolskih športnih tekmovanjih, kjer v ospredju ni le boj za osvojitve najboljših mest, temveč je pomembnejše medsebojno sodelovanje, druženje in doživljanje prijetnih občutkov po športni aktivnosti.

Učitelji športne vzgoje.

Starejše deklice pred startom gorskega teka

Kros, devetošolke pred štartom

7 nasvetov za okrepitev otroškega imunskega sistema

 NATALIJA GOLOB

Uradno smo vstopili v jesen in s tem v hladnejši del leta, ki s seboj prinaša tudi pogostejše bolezenske težave. Povežite hitro spremembo vremena, začetek šole ali vrtca ter varljive jesenske temperature in oslavljen imunski sistem je tu. V nadaljevanju zato preberite, kako zaščititi vašega otroka pred grožnjami teh nadležnih jesenskih bolezni oziroma kaj storiti v primeru, ko bolezen že nastopi.

Nekateri otroci prehod iz poletja v jesen preživijo brez večjih težav, spet drugi pa zbolijo že ob prvi vremenski ohladitvi. Zakaj imajo nekateri otroci boljši imunski sistem od drugih? Nekaj je vsekakor odvisno od genov, veliko pa k temu prispevajo tudi določene navade in prakse, ki jih starši prenesemo na svoje otroke. Povedano z drugimi besedami, utrjen imunski sistem ni odvisen zgolj od sreče. Za otrokovo boljšo imunsko odpornost tako lahko veliko naredite sami. Tukaj je nekaj nasvetov, kako.

Vse se začne s kakovostno in zdravo prehrano

Prehrana, ki vsebuje dovolj vitaminov in mineralov, je ključnega pomena pri ohranjanju zdravja vaših otrok. Otrok naj uživa čim več vlaknin in vitaminov, ki jih najdete v sadju in zelenjavi. Korenček, zelena fižol, pomaranče, jagode – vsa ta živila so bogata s fitohranili, ki so odlični za krepitev otrokovega imunskega sistema (npr. vitamin C in karotenoidi). Fitohranila spodbujajo nastajanje belih krvničk, ki odganjajo razna vnetja, in interferona, protitelesa, ki ščiti celice in blokira vi-

ruse. Raziskave kažejo, da prehrana bogata s fitohranili preprečuje tudi razvoj različnih kroničnih obolenj, kot so rak in srčne bolezni. Poskrbite, da otrok dnevno zaužije vsaj pet kosov sezonskega sadja in zelenjave, če imate možnost, pa naj bo ta z domačega vrta. V otrokovo vsakodnevno prehrano vključite tudi oreščke, semena, stročnice, jajca in meso ter ribe, omejite pa vnos sladkorja, rafiniranih maščob, aditivov in konzervansov.

Spodbujajte otroka k rednemu pitju

Poskrbite tudi za ustrezno hidracijo. Otrok naj dnevno spiže zadostno količino vode, saj ta med drugim pomaga pri čiščenju telesa. S tem razbremenimo imunski sistem, sluznice pa ohranjamo navlažene, zaradi česar se učinkoviteje branijo pred vdorom škodljivih mikrobov.

Čim več gibanja na svežem zraku prosim

Zmotno je prepričanje, da se bo vaš otrok prehladil na sprehodu pri nizkih temperaturah. Problem je ravno v zadrževanju v zaprtih prostorih, kjer se zbirajo, krožijo in prenašajo bakterije in virusi. Aktivnost na prostem je ključnega pomena, saj bo otrokovo telo bolje prekrvljeno, zaradi česar bodo bele krvničke lažje opravile svoje delo po vsem telesu. Za dotok svežega zraka v vaših bivalnih prostorih tudi pozimi pa poskrbite z rednim prezračevanjem.

Pustite otrokom, da pridejo v stik z bacili

Niso vsi bacili in bakterije škodljivi za človeško telo, pomagajo pa okrepiti imunski sistem vašega otroka.

Naši domovi so namreč precej bolj sterilni kot nekoč, zato se našim organizmom ni treba več boriti proti različnim vsiljivcem – vendar je ta trening obvezen. Zato le pustite vašemu otroku, da se igra v umazaniji, zunaj in s prijatelji.

Higiena rok je pomembna

Temeljito umivanje rok z milom in toplo vodo je najpreprostejši in najučinkovitejši način za preprečevanje širjenja virusov in bakterij. Svojim otrokom bodite za zgled in si ob prihodu domov naprej umijte roke. Verjemite, posnemali vas bodo.

Več spanja

Raziskave kažejo, da premalo spanja zmanjša število tistih celic, ki napadajo mikrobov in rakave celice, zato postanemo dovzetnejši za različne bolezni. Enako velja za otroke. Pri otrocih, ki hodijo v vrtec, je tveganje za premalo spanja še višje, saj zaradi vseh dnevnih dejavnosti težje zaspijo. Koliko spanja otroci sploh potrebujejo? Novorojenček potrebuje do 18 ur počivanja in spanja na dan, malčki 12 do 13 ur, štiriletniki in petletniki pa približno 10 ur. Če otrok ne zaspri podnevi, potem mora iti zvečer prej v posteljo.

Redno uživanje probiotikov

Redno uživanje probiotikov poskrbi za zdravo črevesno floro, ki je temelj imunskega sistema. Najdemo jih v kefirju, jogurtu, kislem zelju in repi, sirotki idr., dobimo pa jih tudi v specializiranih prodajalnah v obliki prehranskih dopolnil. Tudi ko bolezen že nastopi, s pomočjo probiotikov lažje ublažimo njene simptome oziroma pripomoremo k hitrejšemu okrevanju.

- **KORAK DO UREJENE NEPREMIČNINE**
- **GEODETSKE STORITVE**
- **LEGALIZACIJE OBJEKTOV**
- **PRIPRAVA POGODB**

Z VAMI ŽE 6 LET

www.moj-geodet.si
031/217-713
Marjan OCEPEK, s. p.
Mengeš

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek, brat in stric

BRANKO SERŠEN

Jerasov Brane Iz Sela 12
(stanujoč Vižmarje)

iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se poslovili od njega, za izrečena sožalja in sveče. Posebna zahvala gre Smučarskemu društvu Strahovica in govorniku Tonetu Marenčeu za poslovilne besede in nosilcem žare. Zahvaljujemo se tudi župniku g. Francu Mervarju za obred in pogrebni službi Pogrebnik.

Vsi njegovi

POGREBNIK

z vami že 30 let

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gor.

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE VODICE

ČASOVNICA KOPITARJEVEGA GLASA 2022

IZID
GLASILA

ODDAJA
GRADIVA

NOVEMBER

24. 11. 2022

10. 11. 2022

DECEMBER

22. 12. 2022

5. 12. 2022

Pravljčno popoldne pred Knjižnico Vodice

– Pravljčna vzgojnica z Mašo Uran in zvedavima želvicama, ki sta radovedno opazovali mlade obiskovalce

MARIJANA ABE

V mesecu septembru pred Knjižnico Vodice že tradicionalno poteka Pravljčno popoldne. Vsako leto povabimo gosta, ki popestri dogodek. Družimo se in veselimo začetka novega šolskega leta. PPPK poteka v mesecu septembru, ker takrat praznuje tudi Občina Vodice.

Letošnje leto je prav posebno leto tudi za Knjižnico Vodice, saj smo se pred petnajstimi leti vselili v obnovljeno šolsko stavbo, staro častitljivih 124 let. Maša Uran, nekdanja dolgoletna vodja Knjižnice Vodice, je za vodiške malčke pripravila srečanje z živahnimi želvicami. Otrokom in njihovim spremljevalcem je povedala čudovito zgodbo o nenavadnem sožitju med orjaško želvo Mzee in mladim povodnim konjem Ownom, ki živita v Haller Parku v Keniji. Mzee in Owen sta ljudem pokazala, kako pomembna je bližina, sobivanje, pa naj so živa bitja še tako različna. Maša je ob zgodbi poudarila pomen besede spoštovanje in nas spomnila, da so na svetu stvari, ki veliko pomenijo in nič ne stanejo.

Pravljčne vzgojnice so poučna prireditev za celotno dru-

žino. V Knjižnici Šiška potekajo vsak mesec. Izbrana je tema in zgodbica, ki postane iztočnica za modrovanje malčkov. Otroci, v spremstvu staršev ali skrbnikov oziroma babic in dedkov, poslušajo poučno zgodbo.

In prav na koncu je treba pohvaliti še vodiškega župana, ki je opazil dogajanje, se obrnil na petah ... in, se vrnil s posladkom za mlado publiko, pa tudi za »tavelike« ga je bilo dovolj.

Pregledi vida za predpis očal brez čakalnih vrst.

* brezplačen pregled vida * strokovno in prijazno osebje * za vse generacije in vsak žep * zagotavljamo dober vid in prijetno izkušnjo

40,00 €

Bon lahko unovčite pri nakupu očal v vrednosti nad 160,00 €

POKLIČI IN SE NAROČI

064 198 171

OPTIKA CERKLJE
Trg Davorina Jenka 10
CERKLJE

www.optika-cerklje.si

ZADRUGA V VODICAH

UGODNA PONUDBA

**RATIMOR MEHKA
VABA, 150 g**
6,50€

ZGODBE S
ČAJNEGA VRTA
dr. Gregorja
NOVO

NAGROBNI ARANŽMANI

Velika izbira unikatnih nagrobnih aranžmajev iz suhega, umetnega in svežega cvetja.

PRODAJALNA VODICE

Kamniška cesta 8
TEL: 01/8324-011
GSM: 031/810-385
trg-vodice@kzmedvode.si

Odpiralni čas:

od ponedeljka do petka
od 7:00 do 19:00 ure
ob sobotah
od 7:00 do 13:00 ure

UGODEN NAKUP

Ponudba velja
od 28. oktobra (oz. do razprodaje zalog).

